

نام درس: فلسفه  
نام دبیر:  
تاریخ امتحان:  
ساعت امتحان:  
مدت امتحان : ۷۰ دقیقه

جمهوری اسلامی ایران

آزمون پایان ترم نوبت دوم سال تحصیلی

نام و نام خانوادگی: .....  
مقاطع و رشته: یازدهم انسانی  
نام پدر: .....  
شماره داوطلب: .....  
تعداد صفحه سوال: ۲ صفحه

ردیف	محل مهر و امضاء مدیر	نام دبیر:	تاریخ و امضاء:	نام دبیر:	تاریخ و امضاء:	نام دبیر:	تاریخ و امضاء:	نمره تجدید نظر به عدد:	نمره به حروف:	نمره به عدد:	نام دبیر:
		نمره به حروف:	نمره به عدد:	نمره به حروف:	نمره به عدد:	نمره به حروف:	نمره به عدد:	نمره به حروف:	نمره به عدد:	نمره به عدد:	نام دبیر:
۱		صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را مشخص فرمایید.		پارمنیوس پنجمین و اخرین فیلسوف از میان فیلسوفان اولیه است .		سقراط اعتقاد دارد که علاوه بر عالم طبیعت عالم برتری به نام عالم مثل وجود دارد.		نمیتوان برای فلسفه از نظر زمانی اغمازی تعیین کرد.		فلسفه‌ی مسلمان معتقدند که بشر به فضائل علاقمند است و رفتن به سوی این فضائل اسان است	
۲		جاهای خالی را با واژگان مناسب کامل فرمایید.		الف) انسان دو دسته فعل دارد: فعل ..... و فعل .. .		ب) ..... فیلسوفی بود که کتاب نوشته و ما او را از طریق ..... می شناسیم.		ج) فلسفه‌ی اولی بخش اساسی فلسفه است که درباره‌ی مسائل مربوط به ..... بحث می کند.		د) ..... اصل امکان شناخت واقعیت را زیر سؤال می برند. حقیقت همان چیزی است که هر کس به آن گواهی می دهد.	
۳		هر یک از گزینه‌های سمت راست با کدام یک از گزینه‌های سمت چپ ارتباط دارد؟		دکارت		فلسفه‌ی فرهنگ		عقل		معرفت‌شناسی	
۴		• کدامیک از موارد زیر درباره‌ی آرای هرالکلیتس درست نیست؟		اخلاق فضیلت							
۱.۵		الف) بنیان همه چیز آتش است.		فلسفه‌ی مضاف							
		ب) آتش همواره روشن است و جنگ و ستیزه ناشی از همین امر است.		عقل							
		ج) منشأ پیدایش موجودات گوناگون نیز همین جنگ و ستیزه است.		معرفت‌شناسی							
		د) اشیای گوناگون در همین تغییر و تبدیل‌ها پدید می آیند.									
		• درباره‌ی تفکر فلسفی کدام یک از موارد زیر صحیح است؟									
		الف) تفکر فلسفی ضرورت عام دارد، یعنی همه‌ی افراد باید به آن پردازنند، زیرا ایشان در برخورد با مسائل حیرت می کنند									
		ب) تفکر فلسفی ضرورت خاص دارد، یعنی فقط فیلسوفان باید به آن پردازنند، زیرا فقط ایشان می توانند شیوه‌ی زندگی افراد را تعیین کنند.									
		ج) تفکر فلسفی ضرورت عام دارد، یعنی همه‌ی افراد باید به آن پردازنند، زیرا افراد با پاسخ به پرسش‌های فلسفی شیوه‌ی زندگی خود را تعیین می کنند.									
		د) تفکر فلسفی ضرورت خاص دارد، یعنی فقط فیلسوفان باید به آن پردازنند، زیرا فقط آنها در برخورد با مسائل حیرت می کنند.									

	<p>• کدام یک از موارد زیر صحیح نیست؟</p> <p>الف) نشانه‌ی فیلسوف احساس حیرت است و هر حیرتی هم حیرت فلسفی نیست.</p> <p>ب) مقصود از حیرت ضعف در اندیشه‌ورزی نیست، بل عظمتِ مسأله فرد را به تحیر و امیدارد.</p> <p>ج) مقصود از حیرت سرگردانی و بی‌هدفی نیست.</p> <p>د) آغاز تفکر فیلسوفانه درک اهمیت سؤالات بنیادین و ورود به وادی حیرت نیست.</p>	
۲	تمثیل غار اقلاطون را با ذکر جزئیات شرح دهید.	۵
۲	ابزارهای شناخت را نام برد و هر یک را مختصر توضیح دهید.	۶
۲.۵	اندیشه‌ی نسبی‌گرایی را توضیح دهید. به نظر شما، آیا چنین طرز فکری می‌تواند راهگشای ما در جامعه‌ی ایران باشد؟ نظر خود را توضیح دهید. (در مورد بخش دوم، پاسخ خودتان را بدھید و نظر خود را مستدل بیان کنید)	۷
۳	انسان از دیدگاه مكتب اگزیستانسیالیسم واجد چه خصوصیاتی است؟ فلسفه‌ی وجودی ملاصدرا درباره‌ی انسان چه می‌گوید؟	۸
۳	دیدگاه اخلاقی کانت و دیدگاه اخلاقی افلاطون را جداگانه توضیح دهید.	۹
صفحه‌ی ۲ از ۲		



نام درس: فلسفه یا زدهم انسانی  
نام دبیر:  
تاریخ امتحان:  
ساعت امتحان:  
مدت امتحان: ۷۰ دقیقه

## کلید سوالات پایان ترم نوبت دوم سال تمصیلی

ردیف	راهنمای تصحیح	محل مهر یا امضاء مدیر
۱	ص - غ - ص - غ	
۲	طبيعي - اخلاقي / سocrates - افلاطون / وجود / سوفسطائيان	
۳	اخلاق فضيلت فلسفه‌ي مضاف عقل معرفت‌شناسي	افلاطون فلسفه‌ي فرهنگ دكارت شناخت
۴	تمثيل غار يا غار افلاطون تمثيلي است که توسط افلاطون در كتاب جمهور طرح شده و برای توضیح نظریه عالم مُثل خود به کار برده است. این تمثیل به احتمال خیالی بودن یا نادرست بودن تصورات و عقاید انسان‌ها اشاره دارد. ابتدا یک غار را در نظر بگیرید، که در آن تعدادی انسان در حالی که به دیوار غل و زنجیر شده‌اند، به طوری که همیشه رویشان به سمت دیوار رویه رو بوده‌است و هیچ‌گاه پشت سر خود را نگاه نکرده‌اند. در پشت این افراد آتشی روشن است و در جلوی این آتش نیز مجسمه‌هایی قرار دارند و هنگامی که حرکت می‌کنند سایه آنها بر دیوار رویه رو می‌افتد. در واقع این مجسمه‌ها همان اعتقادات و عقاید این گروه از افراد هستند که سایه آنها بر روی دیوار منعکس می‌شود.	ب / ج / د
۵	در این میان، ناگهان زنجیر از پای یکی از این زندانیان که به سوی دیوار غار نشسته است بازمی‌گردد؛ و آن شخص به عقب بر می‌گردد و پشت خود را می‌بیند و سپس از دهانه غار به بیرون می‌رود. او تازه متوجه می‌شود که حقیقت چیزی جز آن است که در داخل غار قرار داشت. در واقع، این جهان خارج همان عالم مثل افلاطونی است که شخص، هنگامی که به آن می‌رسد متوجه می‌شود که حقایق جهان چیزی جز این است و داخل غار کجا و خارج آن کجا! شخصی که به عالم خارج از غار رفته و از آن آگاهی کسب کرده است تصمیم می‌گیرد که به غار برگردد و دیگران را نیز از این حقیقت آگاه کند؛ و هنگامی که به سوی آنان می‌رود تا آنها را نسبت به جهان خارج آگاه کند و بگوید که حقیقت چیزی جز این است که شما به آن دل بسته‌اید، با برخورد سرد زندانیان مواجه می‌شود، و آنان حرف وی را دروغ می‌پنداشند.	در این نظریه افلاطون به این اشاره دارد که خیر مطلق در جهان مثل است و اگر کسی می‌خواهد به اخلاقیات دست پیدا کند باید به عالم مثل راه پیدا کند. که ارسطو با نقد این سخن می‌گوید: اگر این عالم، سایه عالم مثل است و همه چیز عالم مثل خوب است پس بدی‌های انسان‌ها ناشی از چه چیزی است؟
۶	افلاطون در جوانی شاهد محکمه و اعدام فاضل‌ترین مرد دوران یعنی سocrates بود. غار نماد جامعه‌ی آتن بود که در جهل خود می‌زیست و تحت سیطره‌ی سوفیست‌ها قرار داشت. مردی که زنجیرها را پاره کرد نماد سocrates بود. فضای داخل غار نماد جهان دکسا (جهان سایه‌ها) و فضای بیرون غار نماد جهان مُثل (اپیستمه) بود.	حس: توسط حواس پنج‌گانه از جهان پیرامون مان شناخت حاصل می‌کنیم. خطابه به آن راه دارد. عقل: حقایقی را درک می‌کند که حواس از درک‌شان عاجز است. هم امور محسوس و هم امور نامحسوس را درک می‌کند. توان درون‌نگری دارد. قلب: بی‌واسطه حقایق را درک می‌کند. تدریجی و با تهدیب نفس حاصل می‌شود. شناخت شهودی است. وحی: خاص پیامبران است.

<p>بر پایهی اندیشه نسبی گرایی شناخت نزد افراد مختلف یکسان نیست و با هم تفاوت دارد. شناخت هر کسی برای خودش اعتبار دارد. ریشهی آن در مشکلاتی بود که شناخت تجربی با آن مواجه شد: عدم قطعیت و محدودیت.</p> <p>در مورد بخش دوم، پاسخ آزاد است.</p>	۷
<p>اگزیستانسیالیسم: ماهیت انسان از آغاز مشخص نیست. او موجود می‌شود یعنی به وجود می‌آید بی‌آنکه ماهیت متعینی داشته باشد. یعنی نامتعین است. وجود مقدم بر ماهیت است. پس انسان می‌تواند سرنوشت خود را خودش رقم زند.</p> <p>از نظر ملاصدرا هم انسان در آغاز زندگی هویت مشخصی ندارد. هویتهای گوناگون در او به صورت بالقوه وجود دارد. اما معلوم نیست انسان چه هویتی می‌یابد. بالفعل شدن آن هویتها بستگی به انتخاب و شیوه زندگی انسان دارد زیرا انسان موجودی مختار و صاحب اراد است. و باید به سوی کمالات برود اما تضمینی نیست که چنین مسیری را انتخاب کند.</p>	۸
<p>نزد کانت فرد باید از وجودان اخلاقی خود پیروی کند. وجودان هر فرد تکالیف و قواعدی را برای او وضع می‌کند و این تکالیف زمانی اخلاقی است که بتواند عمومیت داشته باشد. و همچنین عاری از منفعت فردی باشد.</p> <p>نزد افلاطون عمل انسان در صرتی عقلانی است که مطابق با عقل باشد. یعنی قوه عقل بتواند بر قوه شهوت و قوه غضی برتری یابد. با قوه عقل فرد به حکمت می‌رسد. عقل قوه شهوت را به خویشتن داری و قوه غصب را به شجاعت و امنی دارد. چنین ساماندهی همان عدالت است. پس چهار فضیلت در افلاطون برجسته است: خویشتن داری، شجاعت، حکمت و عدالت. که میان همه انسانها ثابت است و همواره اعتبار دارد.</p>	۹

امضاء:

نام و نام خانوادگی مصحح :

جمع بارم : ۲۰ نمره